

Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomes
sēdes protokols Nr. 31-02 – 28/02

Rīgā

2025.gada 28.februārī

Sēdi vada Māris Badovskis - Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors.

Piedalās:

No valdības puses:

Māris Badovskis - Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors

Ineta Vjakse - Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktora vietniece

Renārs Lūsis - Valsts darba inspekcijas direktors

Mārīte Noriņa - Valsts darba inspekcijas Metodiskās vadības un kompetenču pilnveides nodaļas vadošā juriskonsulte

Sandris Rāgs - Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta jurists

DLTSA izvirzītie LDDK pārstāvji:

Dace Teice - SIA "Tet"

Jānis Pumpiņš - SEB AB Rīgas filiāle

Ingrīda Rone - AS "CleanR Grupa"

Alīna Aronberga – AS "AirBaltic"

DLTSA izvirzītie LBAS pārstāvji:

Egils Baldzēns - LBAS priekšsēdētājs

Kaspars Rācenājs - LBAS jurists

Gita Oškāja - LBAS priekšsēdētāja vietniece

Pieaicinātās personas:

Elīna Celmiņa – Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece

Jānis Salmiņš – Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks

cilvēkkapitāla pārvaldības un makroekonomiskās attīstības jautājumos

Kaspars Gorkšs –LDDK ģenerāldirektors

Anete Neilande – LDDK juriste, darba tiesību eksperte

Mārtiņš Svirskis – LBAS eksperts tautsaimniecības jautājumos

Natalja Preisa - LBAS Eiropas Savienības normatīvo aktu un politikas dokumentu eksperte

Darba kārtība

Informācija par Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības ierosināto jautājumu par normālā darba laika regulējuma pārskatīšanu.

Ziņotājs: Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības eksperts
tautsaimniecības jautājumos Mārtiņš Svirskis.

Sēdi sāk plkst. 10.00

DLTSA sekretāre informē sēdes dalībniekus, ka sēde tiks ierakstīta audioieraksta formā, bet sēdes ieraksts tiks izmantots tikai sēdes protokolam. Sēdes dalībniekiem nav iebildumu pret šādu personas datu apstrādi.

Sēdes vadītājs atklāj sēdi un iepazīstina sēdes dalībniekus ar darba kārtību.

LBAS prezentē ierosināto jautājumu par normālā darba laika regulējuma pārskatīšanu, kas paredz noteikt 38 stundas kā nedēļas normālo darba laiku, minot citu valstu pieredzi, izmēģinot saīsinātu nedēļas darba laiku, un izvērtējot iespējamus ieguvumus.

LBAS papildina prezentāciju ar papildus argumentiem par labu 38 stundu darba nedēļai, balstoties uz citu valstu pieredzi – darbinieku labbūtība, darba apjoma un kvalitātes saglabāšana, samazinot darba stundu skaitu, tādējādi saglabājot vai pat palielinot darba ražīgumu. Kā spilgtākais piemērs tiek minēts Islande.

Šādu regulējumu LBAS ieskatā var ieviest pakāpeniski. Var ietvert darba līgumā vai koplīgumā, paturot prātā, ka ne visos gadījumos darba specifikas dēļ to var ieviest.

LDDK atsaucas uz savā 2025.gada 18.februāra atzinumā Nr.2-9e/45 pausto izvērsto viedokli, vienlaikus paužot viedokli, ka jau šobrīd Darba likums paredz iespēju elastīgi organizēt darba laiku, un nav nepieciešams samazināt Darba likumā noteikto normālo nedēļas darba laiku.

LDDK arī norāda, ka grūti LBAS priekšlikumu sasaistīt ar pašreizējo situāciju valstī, kad valda darba spēka trūkums un virsstundu apmaksā ir pašreizējā līmenī. Nevar šādu priekšlikumu skatīt atrauti arī no kopējā Baltijas reģiona tirgus situācijas, kur Lietuva un Igaunija jau šobrīd potenciālajiem investoriem šķiet pievilcīgākas.

Sēdes dalībnieki arī norāda, ka LBAS minētie argumenti smelti no citu valstu izmēģinājuma projektiem, pārsvarā valsts un pašvaldību iestāžu sektorā, kā arī to, ka, piemēram, Islandē ekonomiskā situācija atšķiras no Latvijas.

LDDK ieskatā būtu jāuztraucas par neizbēgamām problēmām pakalpojumu nodrošināšanas un darbaspēka pieejamības jomā, ja LBAS priekšlikums tiktu ieviests.

LBAS, uzklausijsi LDDK viedokli, norāda, ka plāno diskusiju par 38 stundu darba nedēļu turpināt, lai pakāpeniski ieviestu to dzīvē. LBAS norāda, ka viņiem rūp ne tikai privātajā sektorā, bet arī valsts un pašvaldību iestādēs un valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībās nodarbināto labklājība.

Valdības puses pārstāvis secina, ka, spriežot pēc sēdē paustā, LBAS plāno būt elastīgi, un turpināt diskusijas par darba nedēļas pakāpenisku saīsināšanu, nevis uzreiz pieprasa veikt izmaiņas normatīvajos aktos. Vienlaikus valdības puses pārstāvis norāda, ka jebkādu potenciālu izmaiņu veikšana normatīvajā regulējumā attiecībā uz darba nedēļas ilguma samazināšanu ir nepieciešams izvērtēt vispusīgi, ņemot vērā gan dažādu nozaru specifiku, objektīvas iespējas samazināt darba laiku, tajā skaitā, vērtējot arī publiski sniegto pakalpojumu nodrošināšanu un pieejamību. Būtiski ir ņemt vērā arī diskusijas Saeimas Sociālo un darba lietu komisijā, izskatot sabiedrisko iniciatīvu par četrpadsmit dienu darba nedēļu (32 stundas), kur tika nolemts šo iniciatīvu pieņemt zināšanai un nodot izskatīšanai Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomei, lai uzsāktu plašu diskusiju, kurā turpinātu vērtēt elastīgu darba laiku un tā piemērošanu. Līdz ar to būtu aicinājums pašlaik koncentrēties uz Darba likuma grozījumos ietvertu priekšlikumu, kas paredz iespēju vienoties par 4 dienu darba nedēļu, nesamazinot kopējo darba laiku.

Ekonomikas ministrijas pārstāvis pauž viedokli, ka jau šobrīd ir iespēja vienoties par elastīgāku darba laiku, un jau tagad to izmanto daudzi darba devēji. Attiecīgi nebūtu nepieciešamības šo divu nedēļu darba stundu samazinājumu nostiprināt vēl normatīvajos aktos. Tiek uzsvērts, ka 40 stundu darba nedēļa ir izdzīvošanas jautājums daudziem darba devējiem tirgū. Tāpat Ekonomikas ministrijas pārstāvis uzsver elastīgas pieejas būtiskumu un aicina sociālos partnerus vairāk attīstīt savstarpējo dialogu.

Tieslietu ministrijas pārstāvis arī pauž viedokli, ka jau šobrīd ir iespēja vienoties par elastīgāku darba laiku, un vērš uzmanību uz problemātiku, kas varētu rasties, leģislatīvi samazinot darba stundu skaitu.

LBAS plāno uzturēt piedāvājumu nākotnē saīsināt darba laiku, bet tikmēr aicina Darba likumā paredzēt, ka ir iespēja vienoties koplīgumā par darba laika saīsinājumu, kas būtu solis elastības virzienā, vienlaikus norādot, ka diemžēl publiskajā sektorā ir stingri noteikts, par kādiem jautājumiem var vienoties koplīgumos. LBAS piedāvā uzaicināt Valsts kanceleju uz nākamo DLTA sēdi.

Valdības puses pārstāvis komentē, ka jau šobrīd koplīgumos ir iespēja vienoties par dažādiem jautājumiem, tajā skaitā arī par darba un atpūtas laiku, vienlaikus ņemot vērā Darba likuma 6.pantā ietvertos noteikumus. Jautājumā par koplīgumiem un to saturu publiskajā sfērā,

LBAS tiek sākotnēji aicināti vērsties pie Valsts kancelejas (kā iestādes, kuras kompetencē ir Atlīdzības likums¹, un kura izstrādā, organizē un koordinē valsts pārvaldes attīstības politiku, valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības politiku, un valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības politiku), detalizēti izklāstot jautājuma problemātiku.

LDDK neatbalsta darba laika izmaiņas publiskajā sektorā.

Par izskatāmo jautājumu izsakās: Mārtiņš Svirkis, Egils Baldzēns, Kaspars Rācenājs, Gita Oškāja, Māris Badovskis, Sandris Rāgs, Jānis Salmiņš, Dace Teice, Kaspars Gorkšs, Jānis Pumpiņš u.c.

DLTSA nolemj: Pieņemt LBAS priekšlikumu zināšanai. Turpināt veicināt darba un atpūtas laika regulējuma elastību, kā pirmo soli virzot grozījumus Darba likumā par iespēju noteikt 4 dienu darba nedēļu, nesamazinot nedēļas darba stundu skaitu.

Labklājības ministrija nosūtīs LBAS priekšlikumu un LDDK 2025.gada 18.februāra atzinumu Nr.2-9e/45 ministrijām, Latvijas Bankai un Pašvaldību savienībai vērtējuma, analīzes un viedokļa paušanai.

LBAS tiek aicināts izpētīt, kādi varētu būt tie šķēršļi, kas kavētu valsts un pašvaldību jomā koplīgumos vienoties par izmaiņām darba laikā, un sazināties ar Valsts kanceleju, kā kompetento iestādi, jautājumā par koplīgumā ietveramajiem jautājumiem publiskajā sektorā.

Sēdi slēdz 11:20

Sēdes vadītājs:

M.Badovskis

Sēdi protokolēja:

A.Vjaterē

---

¹ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums